

Húsvét 5. vasárnapja

Jel 21,1-5

„Íme az isten hajléka az emberek között!”

¹Új eget és új földet láttam. Az első ég és az első föld ugyanis elmúltak, és tenger sincs többé. ²Akkor láttam, hogy a szent város, az új Jeruzsálem alászállt az égből, az Istentől. Olyan volt, mint a vőlegényének fölékesített menyasszony. ³Akkor hallottam, hogy a trón felől megszólal egy hangos szózat, ezt mondva: „Íme, Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük. ⁴Letöröl szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fáradtság, mert az elsők elmúltak.” ⁵Akkor a trónon ülő megszólalt: „Íme, újjáteremtek mindent!” Majd hozzám fordult: „Írd fel: ezek a szavak hitelesek és igazak.”

Josephus Flavius leírja a Jeruzsálemi Templom pusztulását, mely az elkeseredett védők és a még elszántabb támadók idegtépő harca között következett be. Egyik katona csóvát ragadott, és „bedobta a Templom belsejébe”. Amint a láng fölcsapott, a zsidók felordítottak a szörnyű szerencsétlenség érzetében, és nem törődtek az életükkel, nem kímélték erejüket, hanem mindenfelől odarohantak, hogy gátat vessenek a tűznek, mert íme itt volt a veszedelem, amelyet eddig mindenáron igyekeztek elhárítani.” Ezek a lángok elemésztették azt a Templomot, ami a zsidók számára a vallási centrum, könyvtár, bank, a hagyományok és a szent könyvek őrzésének és átörökítésének a helye volt, azaz „Isten hajléka az emberek között!” (3b). Háborúhoz szokott szemünk és a sok történelmi borzalom ismeretében nem is nagyon tudjuk érzékelni, mit jelentett ez a vallásos zsidóknak, hogy szemük előtt elenyészik a múltjuk. Hiszen ne feledjük, mind a mai napig nem sikerült felépíteni ezt a Templomot. A zsidókeresztényeknek, akik Jézust követve is kitarítottak őseik hitében, és a jeruzsálemi közösség tagjainak, akik korábban naponta eljártak a Templomba, bár a kenyértörést házanként végezték, ugyanolyan történelmi vallási tragédia volt. Ok arra, hogy megrendüljön az Úr mindenhatóságába vetett hitük.

Ezen élmények után érthető, hogy miért írja János: „Új eget és új földet láttam” (1. v.). János maga is mélységesen vallásos zsidó, ez a pusztulás őt is lelkében megrázta, nem volt nehéz osztoznia a többi zsidókeresztény megrendülésében. De a feladata mégis a vigasztalás volt. Másrészt osztotta Salamon reális meglátását, hogy Isten sokkal

nagyobb, hogy egy templom be tudná fogadni, és ismerte Jézus templompusztulásáról szóló próféciaját, és ezen felül azt is tapasztalta, a pogányok számára a keresztény közösség mindenütt Isten jele a megőrült világban. Viszonylag könnyű volt eljutni a következtetésre, hogy Isten új népe a keresztény egyház. A Templom pusztulása, a zsidóság szétszóródása azt jelentette, hogy a Jézus-követőknek kell átvenni annak az istentiszteletnek a hagyományát, amelyet objektív okok miatt a Templomban nem lehet többé folytatni. Átélt mindazt, amit átélt Ezekiel próféta a babiloni fogságban, amikor a Jeruzsálemi Templomról vizionált (Ez 37,27), de érthető módon emlékezett a templompusztulást egyszer már átélt népet vigasztaló próféták szavaira is, és elismételte, hogy Isten lesz, aki vigasztalóként megjelenik az életükben: *„Letöröl szemükről minden könnyet”* (4. v.). A Jelenések könyvének írója tehát a Templom pusztulása és a keresztényüldözés által kiváltott sokk idején elsőként szólal meg, és akarja vigasztalni a híveket Izajás szavaival: *„Íme, újjáéremtek mindent!”* (43,19).

Ez a prófétai mondat meglepően ellentétes azzal a tapasztalattal, hogy a hatalomért küzdő ember lerombol mindent, és azzal a félelemmel veszi körül embereket, hogy minden elpusztul. Elpusztul a múlt, a hagyomány, a világon nem lesz egy talpalatnyi szent hely, amit csak Isten dicsőségére használnak. A szent falak nem tudják megállítani a katonákat, akiket csak a győzelem lelkesít, és háború idején nem ismernek sem Istent, sem embert. Ebben a helyzetben az írás – az ősi prófétai tevékenység megismétlése János által, aminek jeléül csak ennyit jegyez fel isteni parancsra *„Írd fel: ezek a szavak hitelesek és igazak.”* János tehát nem szépírói ihletből ír, nem is csupán a felelős egyházi lelki vezető szerep indítja írásra, hanem néhány szót le kell írnia, hogy megmaradjon, és őrizze az Istenre való emlékezés helyes formáját a katasztrófa idején.

Ezt a prófétai tettet végezték a zsidó történészek is az ókorban, amikor írtak, hogy emlékezzenek, hogy el ne felejtsek a történelem forgandósága közepette, hogy mit tett velük az Isten. János írása ezen a ponton a félelemben burkolódzott embereket emlékezteti arra, hogy Isten hajlékát Isten építi, sőt arra is, hogy a keresztény közösségek egyben arra szolgálnak, hogy isteni menedéket nyújtsanak mindenkinek, akit vallása miatt üldöznek. Mivel látta, hogy ezt a keresztény egyházak tagjai teszik is, ezért úgy gondolta, ők építik az emberek feje fölé azt az új eget, amelyben találkozni fognak Isten irgalmával és gondoskodásával. Úgy vélem, keresztény templomok is elpusztulhatnak. Mégis ennél sokkal nagyobb probléma, ha a keresztény közösség pusztul. Égő hitű közösség mindig fog magának építeni templomot, de ha az kihal, elsőtétül az ég, megroggyan Isten hajléka az emberek között!